

פרק קנד.

פיצויים לעובדים.

פרק קנד

פקודות
 מס' 4 לש' 1927
 מס' 19 לש' 1927
 מס' 30 לש' 1934
 לווייס מיום —
 16.8.27
 29.6.28
 20.10.31

פקודה הקובעת הוראות בענין תשלום פיצויים לעובדים על חבלות שנחבלו.

[16 בינואר, 1927]

השם הקצר

1. פקדה זו תקרא פקודת הפיצויים לעובדים.

2. (1) בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם פירוש והשמוש בפקודה ענין הכתוב יחייב פירוש אחר —

„תלויים” פירושם אותם מבני משפחתו של העובד שבעת מותו היתה פרנסתם תלויה כלה או מקצתה ברוחיו של העובד, או שאלמלא פסלותו של העובד מחמת התאונה היתה פרנסתם תלויה בו כאמור, ומקום שהיה העובד אביו או אמו או סבו או סבתו של ילד בלתי חוקי והניח אחריו אותו ילד כשהוא תלוי ברוחיו כאמור, הרי כולל המונח אותו ילד בלתי חוקי; ומקום שהיה העובד ילד בלתי חוקי והניח אחריו אב או אם או סב או סבה התלויים ברוחיו כאמור, הרי כולל המונח את האב או את האם או את הסב או את הסבה: אין רואין אדם כאילו הוא תלוי במקצת באדם אחר אלא אם כן היה תלוי במקצת בתרומות כסף מאותו אדם אחר לסיפוק צרכי חייו הרגילים, במדה ההולמת לאנשים מבני מעמדו או מצבו;

„מעביד” כולל כל חבר אנשים, אחד מאוגד ואחד שאינו מאוגד, ובא כוחו החוקי של מעביד שמת: ומקום שעובד התקשר עם אדם עפ”י חוזה לשמש אצלו כעובד או כשויליא, ואותו אדם השאיל או השכיר את שירותיו של העובד לאדם אחר, הרי לצורך פקודה זו יוסיף המשאיל או המשכיר להיות מעבידו של העובד במשך הזמן שהעובד עובד אצל האדם האחר;

„חבלה מתאונה“ פירושה כל פסלות או חבלה גופנית שאירעה לעובד, תוך כדי עבודתו מכל אסון או מקרה שלא היו צפויים מראש, אך אין מונח זה כולל חבלה שהנחבל גרמה לעצמו או חבלה שהיא תולדת מחלה;

„בן משפחה“ פירושו אשה או בעל, אב, אם, סב, סבה, אב חורג, אם חורגת, בן, בת, נכד, נכדה, בן חורג, בת חורגת, בן מאומץ, בת מאומצת, אח, אחות, אח מאב או מאם או אחות מאב או מאם;

„קבלן“, כשהמדובר הוא במחצבה או במכרה, פירושו מי שקבל רשיון או חוזה כרייה או זכות כרייה; כשהמדובר הוא בבית חרושת או במפעל חשמל, פירושו המחזיק בהם; וכשהמדובר הוא בעבודות בנין או הובלה או בעבודות ממין אחר, פירושו האנשים שקבלו על עצמם את בנייתו של הבנין או את שניו, תקונו או הריסתו, או הובלת סחורות או אנשים או את ביצוען של שאר עבודות;

„שבוע“ פירושו תקופת שבעה ימים רצופים;

„עובד“ אינו כולל אלא אנשים העובדים במלאכת כפיים, ואינו כולל עובדים במלאכת כפיים ששכרם עולה על שלוש מאות וחמשים פונט לשנה או אדם שאינו עובד אלא עבודת עראי או העובד שלא לצרכי מסחרו או עסקו של מעבידו, או בן־משפחתו של המעביד הגר בביתו, אך פרט לאמור לעיל, כולל המונח הזה כל אדם שהתקשר עם מעביד עפ"י חוזה לעבוד אצלו כשוליא או כעובד במלאכת כפיים או העובד לפי חוזה כזה, אחד חוזה מפורש ואחד חוזה מכללא, אחד חוזה שבעל פה ואחד חוזה שבכתב: כל מקום שהוזכר בו עובד שנחבל, הרי אם מת העובד, יכללו הדברים את בא כוחו החוקי, או את התלויים בו או אנשים אחרים שהפיצויים ישולמו להם או לטובתם.

(2) אין פקודה זו חלה אלא על עבודה אצל קבלנים באחת העבודות

המפורשות בתוספת הראשונה לפקודה זו:

בתנאי שמקום שהקבלנים הם אגודה שיתופית רשומה הרי חבריה של אותה אגודה העובדים בעבודה נחשבים כעובדים אצל הקבלנים ואפילו מקבלים הם את שכרם, כלו או מקצתו, בצורת חלקים ברוחים או בהכנסה הכללית של המפעל;

ובתנאי שיכול הנציב העליון לתת צו בו יצוה להוסיף כל עבודה לתוספת מס' 30 לש' 1934 הראשונה או לגרעה ממנה: ומאז ואילך תהא אותה תוספת נקראת כאילו הוסיפו לה אותה עבודה או כאילו גרעה ממנה למן היום שפורש באותו צו, ובלבד שלא יהא אותו יום לפני עבור שלושה חדשים מתאריך פרסומו של הצו.

מס' 30 לש' 1934

(3) פקודה זו לא תחול על אנשי חילות הוד מלכותו ולא על אנשי חיל המשטרה של ממשלת פלשתינה (א"י) אלא תחול על אלה העובדים אצל ממשלת פלשתינה (א"י) או העובדים בפיקוחה ואשר פקודה זו היתה חלה עליהם אילו היה המעביד איש פרטי:

בתנאי שאם כתוצאה מחבלה גופנית שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו אצל הממשלה, יהא מגיע לו או לתלויים בו, בתוקף כל חוק בענין פנסיות לאנשים העובדים בשירות הממשלה, כל פנסיה או פיצוי או אם תהא מגיעה לו, עפ"י תקנות הממשלה, תקופה של פגרת מחלה בשכר מלא או בשכר מופחת ואותה חבלה גופנית יוצרת גם זכות לפיצויים ע"י פקודה זו, הרי מי שזכאי בכך לא יקבל את שתי ההנאות כאחד, אלא שהרשות בידו לקבל את הגדולה בשתיהן, ואם קבל אחת משתי ההנאות שהוא זכאי בהן תהא קבלתו מונעתו מליהנות מכל זכות שהוא היה זכאי בה בדרך אחרת על חשבון ההנאה השניה.

אחריותו של המעביד
כלפי העובד מחמת
הכלות

3. (1) אם נגרמה לעובד בעבודה שפקודה זו חלה עליה חבלה גופנית בדרך תאונה מסבת העבודה ותוך כדי העבודה, יהא המעביד, בהתחשב עם האמור לקמן ולמרות כל הסכם האומר את ההיפך, צפוי לשלם פיצויים בהתאם לתוספת השניה לפקודה זו.

(2) בתנאי —

(א) שהמעביד לא יהא אחראי בשל חבלה שאינה שוללת מן העובד את האפשרות להשתכר את שכרו המלא למשך שלושה ימים למצער בעבודה שהוא עבד בה: ואם נמשכה הפסלות פחות מארבעה שבועות אין משלמין לו פיצויים בעד שלושת הימים הראשונים;

(ב) שאם נגרמה החבלה מתוך רשלנות אישית או מעשה זדוני מצד המעביד או מצד אדם שהמעביד אחראי למעשהו או לאי-מעשהו, לא יהא שום דבר האמור בפקודה זו פוגע באחריותו האזרחית של המעביד אלא שבמקרה זה תהא הברירה בידי העובד אם לתבוע

פיצויים עפ"י פקודה זו או להגיש תביעה משפטית בלא קשר עם פקודה זו; ואולם אם נגרמה תאונה לעובד ע"י תאונה שאירעה מסבת העבודה ותוך כדי העבודה, לא יהא המעביד חייב לשלם פיצויים גם עפ"י פקודה זו וגם בלא קשר עם פקודה זו; וכן לא יהא צפוי לתביעה משפטית בלא קשר עם פקודה זו, חוץ אם היתה מצדו רשלנות אישית או פעולה ודונית כאמור לעיל;

(ג) שתאונה המביאה למותו או לפסלותו השלמה והתמידית של עובד רואין אותה כאילו נתעוררה מסבת העבודה ותוך כדי העבודה למרות שבזמן התאונה פעל העובד מתוך הפרת תקנה החלה על עבודתו, או מתוך הפרת כל הוראה שניתנה ע"י המעביד או בשמו ולמרות שעשה מה שעשה בלא שקבל הוראות ממעבידו, ובלבד שאותו מעשה נעשה ע"י העובד לצורך מסחרו או עסקו של המעביד או בקשר עם כך;

(ד) למרות הוראות הפסקה הקודמת, הרי אם הוכח שהחבלה שנגרמה לעובד נובעת מתוך רוע-הנהגה חמור וזדוני מצד העובד, דוחין כל תביעת פיצויים שיתבע עובד בגין החבלה.

(3) אם תתעורר נמו"מ משפטי עפ"י פקודה זו שאלה בדבר האחריות לתשלום פיצויים, לרבות כל שאלה אם האיש שנחבל הוא בגדר עובד שחלה עליו פקודה זו, הרי אם לא יישבו את השאלה בדרך הסכום יישבוה בדרך בורות בהתאם לתוספת השלישית של פקודה זו ובהתחשב עם הוראות התוספת השנייה של פקודה זו.

מס' 19 לש' 1927

(4) אם הוגשה תביעה, במשך הזמן הקבוע לקמן להגשת תביעות, לגביית דמי נזק בלא קשר עם פקודה זו, על חבלה שנגרמה ע"י תאונה ובאותו משפט או בערעור פסקו שהחבלה אינה ממין החבלות שהמעביד אחראי בעדן באותה תביעה, אלא שהוא היה חייב בתשלום פיצויים עפ"י הוראות פקודה זו, דוחין את התביעה; ואולם בית המשפט הדין בתביעה או בית המשפט לערעורים — מקום שהפסק ניתן לערעור — יגש להערכת סכום הפיצויים, אם התובע ירצה בכך, ויכול בית המשפט לנכות מסכום זה את הוצאות המשפט, כלן או מקצתן, שנגרמו לדעת בית המשפט מתוך שהתובע הגיש משפט תחת לפעול עפ"י פקודה זו: בכל משפט עפ"י סעיף קטן זה הרי כשביית המשפט או בית המשפט שבפניו הובא הערעור מעריך את סכום הפיצויים, יתן תעודה על סכום

הפיצויים שפסק לשלם ועל ההוראות שנתן בנוגע לניכוי הוצאות המשפט, וכחה של תעודה זו יהא יפה ככחו של פסק עפ"י פקודה זו.

4. (1) תביעות משפטיות לגבי פיצויים עפ"י פקודה זו בגין חבלה אין נזקקין להן אלא אם ניתנה מודעה על התאונה עם האפשרות הראשונה לאחר שאירעה ולפני שהעובד עזב מרצונו הטוב את העבודה שנחבל בה, ומלבד אם התביעה לפיצויים על אותה תאונה הוגשה בתוך ששה חדשים מיום שאירעה התאונה שגרמה לחבלה או, אם מת הנחבל, בתוך ששה חדשים מיום מותו:

הודעה על תאונות
והמיעד להגשת
משפטים

בתנאי שאם לא נמסרה המודעה או אם היה בה פגם או אידידוק לא יהא דבר זה מונע את ההזדקקות לתביעה, אם מתברר שהדבר נגרם בשוגג או מחמת העדר מפלשתינה (א"י) או מחמת כל סבה הוגנת אחרת.

(2) מודעה על חבלה עפ"י פקודה זו מותר לתתה בכתב או בעל פה למעביד או לכל ממונה על העבודה או פקיד אחר שהעובד נתון למרותו וצריך לפרש בה את שמו וכתבתו של הנחבל ואת הגורם לחבלה ויום הקרות התאונה ומקומה.

(3) היתה המודעה בכתב, תהא מסירתה מסירה אם ניתנה ביד במקום מגוריו או מקום עסקו של האדם שהיא יעודה לו או אם נשלחה ע"י הדואר במכתב באחריות עפ"י אותה הכתובת.

(4) היה המעביד חבר אנשים, מאוגד או בלתי מאוגד, הרי אם היתה המודעה בכתב תהא מסירתה מסירה אם נמסרה במשרדו של אותו חבר אנשים או, אם יש יותר ממשרד אחד, באחד מן המשרדים האלה או אם נשלחה לשם ע"י הדואר במכתב באחריות הערוך על שמו של המעביד.

(5) תמצית של דרישותיה של פקודה זו בענין מסירת מודעה עפ"י פקודה זו והגשת תביעות, שתהא ערוכה בצורה שתקבע לכה, תהא תמיד מודבקת באיזה מקום בולט במכרה, במחצבה, בבית חרושת או בבית מלאכה שפקודה זו חלה עליהם, או סמוך למקומות אלו, באופן שהעובדים יוכלו לקראה על נקלה: אם לא נתקיימו הוראות סעיף קטן זה יהא הקבלן אשם בעברה ויהא צפוי לקנס בסכום חמשה פונטים.

(6) אם לא נמסרה מודעה על תאונה או אם היה בה פגם או אי דיוק, לא יהא דבר זה מונע את ההזדקקות לתביעה משפטית לגבי פיצויים אם